

[Gert Petersen]

Men forholdet er det, at sanktionerne er så genialt udarbejdet, de er så totale, at hvad der måtte udkomme i Danmark og andre vestlige lande af videnskabelige tidsskrifter, historiske tidsskrifter, politiske tidsskrifter osv., hvoraf der jo givetvis findes en hel del, og hvori der er diskussion af krigen i Bosnien og krisen i det tidligere Jugoslavien, ikke kan fås i Beograd. Hvorfor kan de ikke det? Ikke på grund af et forbud udstedt af Milosevic, men på grund af et forbud udstedt af FN's Sikkerhedsråd. Så total er blokaden.

Blokaden er så total, at den også omfatter al kulturel udveksling. Hvad der sker af kulturel udveksling, sker egentlig på trods af blokaden.

Jeg synes også, man lige skulle tage og tænke tilbage. Sydafrika har været nævnt, sanktionerne mod Sydafrika. Det er fuldkommen rigtigt. De ramte naturligvis også i høj grad de fattige. Alligevel var det sådan, at oppositionen i Sydafrika, ANC og andre, sagde: Bliv ved med de sanktioner.

Der findes en opposition i Serbien. Den er såmænd ikke så lille. Jeg kan fortælle, at i det serbiske parlament er der 250 medlemmer, og deraf har Milosevic 105 og Seselj, som er fascist, 71. Så er der altså 74 tilbage. Det er faktisk demokrater, som også er meget skeptiske over for hele krigen og hele den politik, der har ført til krigen. Dem lader vi i stikken efter min mening.

Hvad siger de? Hvad siger kredsen omkring Vremje, tidsskriftet, som de, der beskæftiger sig med det, kender? Det er rettet meget stærkt imod krig. Hvad siger de? Siger de: Bliv bare ved med sanktionerne eller skærp dem yderligere? Nej, de beder os om at lempe på sanktionerne. Det er i fredskræfternes interesse i Jugoslavien eller Serbien, at der bliver lempet på sanktionerne. Det er det, jeg synes man skal forstå.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg skal ikke forlænge debatten væsentligt andet end ved at sige, at det, mit ærinde var, var også at tage en principdebat om sanktioner og deres rolle i det fremtidige FN-system, for det er en vigtig del af det.

Men jeg må om Serbien blot sige, at det, der er min frygt, er, at man har skabt et klima, hvor disse oppositionsgrupper ikke kan fungere,

hvor myterne, fordi man ikke har nogen kontakt med udlandet, flyver rundt: Alle påstandene om, hvor slemme alle mulige er, verden er, EF er, NATO er, Kroatien er, man er i Bosnien osv. Mytesystemet bygget sammen med et nationalistisk argument op til valget i december kan skabe en situation i Serbien, der gør fredsprocessen på Balkan endnu mere vanskelig end nogen sinde før.

Dér er det bare jeg siger: Man skulle måske overveje en symbolsk lettelse. Jeg har ikke stået her og sagt, at man skulle lette den økonomiske sanktion. Det, jeg siger, er, at man måske kunne lette nogle af samkvemssanktionerne, sådan at man ikke kommer i den situation, at det er et totalt isoleret Serbien, hvor alle de mest gale mennesker er dem, der får politisk magt, og at alle de værste myter bliver det, der afgør, hvilken politik man fører. Det var det, der ville være en fantastisk katastrofe for hele området.

Jørgen Estrup (RV):

FN har i størstedelen af sin hidtidige tilværelse levet i skyggen af stormagternes rivalisering og specielt i skyggen af Øst-Vest-konfrontationen. Det har gjort det umuligt at realisere væsentlige sider af FN-pagtens oprindelige intentioner.

Hvis man kigger på, hvad der var pagtens formål, vil man opdage, at nok var pagten blevet til i lyset af verdenskrigen, allerede i 1944, mens krigen endnu gik på. Men de ting, der derudover står i FN-pagtens præambel, er i allerhøjeste grad af en kvalitet, så de kan tåle også nutidens lys. Det er spørgsmål som at fremme humanisme og menneskerettigheder. Det er spørgsmålet om den lige ret mellem kønnene og den lige ret mellem store og små lande. Det er spørgsmålet om en international retsorden, om social udvikling og frihed, om fred og samarbejde, kollektiv sikkerhed, at man kun skal bruge væbnet magt, når det er i den fælles internationale interesse, og så, at man i høj grad skal fremme internationalt samarbejde om økonomi og udvikling.

Det kan næppe siges meget bedre i dag. Det, der er vores problem og har været det hidtil, er, at vi har haft svært ved at realisere målene. De er lige så vidtspændende som den forespørgsel, vi har foran os i dag.